

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An mandantes offendit Cardinales, si effectus non sequatur, incurant
in excommunicationem Bullæ Cœnæ, & prouentur Immunitate
Ecclesiarum? Et notatur eum, qui offensionem nomine suo factam ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. XLVII.&c. 33

RESOL. XLVII.

An mandantes offendit Cardinales, si effectus non sequatur, incurvant in excommunicationem Bulla Cœna, & primum Immunitate Ecclesiastum?

Et notatur, eum, qui offensionem nomine suo factam Cardinali ratam habet, Immunitate Ecclesiastum non gaudere, prater incursionem excommunicationis late contra eum in Bulla Cœna. Ex part. 5. tract. 2. Ref. 87.

§.1. *N*on priuari immunitate Ecclesiastum videatur respondendum, quia ex mandato mandans non obligatur nisi mandato executio, & §.is qui exequitur, *Instit. de mandatis* & ex 1.3 ff. eod. quod magis confirmatur, quia mandans offendit Cardinalem non incidit in censuram Bullæ Cœnae, si effectus sequutus non fuerit, vt docet Vgolinius in *Bulla Cœna*, part. 2. cap. 11. ver. nec non ea mandantes, §. 2. n. 1. Alterius de cens. tom. 1. lib. 5. diff. 12. cap. 6. col. 4. Graffius lib. 4. decif. part. 1. cap. 18. num. 17. Sayrus de cens. lib. 3. cap. 15. num. 9. Soula in *Bulla Cœna*, cap. 12. diff. 63. concl. 1. num. 2. Barbola in *Collect. Doct. tom. 3. lib. 3. tit. 9. cap. 5. num. 9.* Bonacina in *Bulla Cœna*, diff. 1. q. 12. punt. 3. num. 8. & 9. cum aliis. ergo, &c. Vide etiam Scortian in *Bulla Pont. ep. 109. theorem. 297.* & ep. 166. theorem. 410.

2. Sed ego affirmatiuam sententiam tenendam esse puto, quam tuerit Peregrinus tract. de immun. cap. 11. num. 1. & ratio est, quia in cap. felicis, de pœn. in 6. punitur etiam mandatum, vt obseruat Monachus ibi num. 1. in verbo mandauerit, & num. 2. Archidiac. ibi num. 11. in eod. ver. mandauerit. Io. Andreas ibidem, ante num. 1. in verbo facientes. Afflatus in tit. quo sint regalia, in verbo, & bona commitementum n. 105. Gigas de crimen laesa Maiestatis, lib. 1. rubr. qualiter, & à quibus crimen laesa Maiestatis committatur q. 5. n. 13. quos refert, & sequitur Farinacius in sua tract. crimin. p. 2. tom. 2. tit. de crimen laesa Maiest. q. 112. n. 91.

3. Quod autem mandans effectu non sequitudo non incidat in excommunicationem Bulla Cœnae, non est mirum, quia in dicta Bulla principaliter excommunicatur faciens, & secundario mandans, & proinde non est mirum si mandans non excommunicatur nisi effectu sequitur per mandatarium, sed in c. felicis, ita principaliter excommunicator mandans & punitur, sicut faciens, & ideo non est mirum si mandans immunitate Ecclesiastica non gaudet etiam effectu non sequitur per mandatarium. Adde quod noster doctus & amicissimus P. Duardus in *Bulla Cœna* lib. 2. cap. 11. q. 12. num. 1. & 4. & 9. 14. num. 2. satis probabilitate docet, ex vi Canonis Bullæ Cœnae excommunicari mandantes offendit Dominos Cardinales æquè principaliter, ac facientes, & ideo incidere in excommunicationem, etiam effectu non sequitur. Quod probatur ex dictione *nec non*, in textu posita nam Romanus Pontifex post excommunicationem latam contra dicta crimina committentes, extendens illam ad mandantes, rata habentes, ac auxilium, consilium, fauorem præstantes, &c. sic ait Nec non ea mandantes, vel rata habentes, &c. At dictio illa, *nec non*, cum ex duabus negatiis constet, proculdubio affimat, & copulat æquè principaliter, vt habetur ex text. in §.cumque hoc, in prœv. *Instit.* & nos suprà diximus can. 2. q. 6. Confirmatur, quoniam dictio illa, *nec non*, æquipollit copulæ, & quæ quidem facit venire copulatum principaliter, non autem accessoriæ, vt per Abb. in c. sepe n. 7. de vob. sign. & in c. querelam n. 5. ac latè Iasonius cum aliis, quos allegat in l. 1. n. 5. ff. de instit. & iur. Nec mirum si ex solo mandato quis ligetur, quoniam hoc ipsum mandate

est delictum consummatum; vt habetur ex Ioanne Andrea in add. ad text. in c. 1. in ver. mandauerit, de hom. lib. 6. & hanc sententiam tenet glossa in Clem. 1. ver. mandauerit, de pœn. Ergo etiam non sequatur effectus, mandans insequiri & offendit Cardinales incurrit in excommunicationem Bullæ, & ita hanc sententiam præter Duardum docet Sebastianus Acofta in *Bull. Cruciat. q. 65.* Nō mandum est etiam hic cum Peregrino ubi supra num. 2. eum, qui offensionem nomine suo factam Cardinali ratam habuit, immunitate Ecclesiastum non gaudere, prater incursionem excommunicationis latæ contra eum in Bulla Cœna, de qua vide citatos Doctores.

RESOL. XLVIII.

An non reuelantes laesa Maiestatis crimen in Cardinales perpetrat, gaudent Immunitate Ecclesia?
Idem dicendum est de non reuelantibus crimen laesa Maiestatis in personam Principis. Ex part. 5. tract. 2. Ref. 90.

§. 1. *A*ffirmatiuam sententiam docet Peregrinus de immunit. Eccles. cap. 11. num. 5. ubi sic ait. Limitatur prius, non procedere in eo, qui non reuelat coniurantes, vel conspirantes vel machinantes in personam Cardinalis, ante vel post delictum commissionis, & corum fautores, receptatores. Nam licet per non reuelationem non incidat in crimen laesa Maiestatis, vt patet ex *Bulla Pij V.* quæ incipit, *In felicis seculi, vers. quicunque* tamen non priuatur Ecclesiastica immunitate, quia crimen est omissionis, & non commissionis contra personam Principis, & in praesenti Constitut. Greg. XIV. excipiuntur ab hac immunitate delinquentes committendo (non autem omitendo) contra personam Principis, vt dictum est supra cap. 10. n. 11. Ita Peregrinus.

2. Verum hanc rationem, quam pro sua firmanda sententia adducit Peregrinus, non admittit Farinacius in *Append. de immunit. Eccles. cap. 41.* n. 186. & Marius Italia de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 7. n. 52. afferentes laesa Maiestatis crimen in * personam Principis non reuelantes, si ad Ecclesiam configuant illius immunitate non gaudete; sed crimen laesa Maiestatis in personam Principis committit, qui offendit Cardinales, ut supra probatum est, & docet ipse Peregrinus; ergo talen reum non reuelantem immunitate Ecclesiastum non gaudere dicendum erit. *Vnde si casus acciderit, puto debere Episcopum statim Summum Pontificem certiorare, & delinquentem interim cauere custodire.*

Sup. hoc in
ita in Ref.
50. §. 8. Vlt.

RESOL. XLIX.

An receptatores, & defensores interficiuntur Cardinales incurvant in excommunicationem Bulla Cœna & non gaudent Immunitate Ecclesia?
Sed difficultas est, an dicti receptatores, &c. incident in censuram latam in cap. Felicis de pœn. in §.
Et an licet excusat ab excommunicatione, qui Clericum turpiter inveniunt in continentia percuteret, id tamen non satis videtur in percutiente Cardinalem, & Episcopum, & alios Prelatos expressos. &c. Ex part. 5. tract. 2. Ref. 91.

§.1. *Q*uoad censuram Bullæ Cœnae, qui post commissum crimen receptat, vel defendit tales reos, sive ut amicos, sive formaliter ut criminosos, non incidere in dictam excommunicationem; secus autem